

Motion till riksdagen

1988/89:Jo63

av Börje Nilsson (s)

med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

I regeringens proposition om prisreglering på jordbruksprodukter uttalar statsrådet att sockerbetsarealen för 1989 års odling bör minskas och uppgå till högst 50 160 ha. Arealminskningen skall inte beröra odlingen under de båda ö-bruken. I övrigt förutsätter statsrådet att kontraktsvillkoren utformas så att det finns förutsättningar för att sockerodlingens geografiska utbredning i huvudsak består under året. Beträffande sockerindustrin sägs det i propositionen att bruksstrukturen kan komma att ändras.

Det innebär att en eventuell nedläggning kommer att ske vid något av de fem sockerbruken i Skåne, varav endast ett, dvs. Karpalund, ligger i Kristianstads län medan alla de fyra övriga ligger i Malmöhus län.

I Skåne finns en klar regionalpolitisk obalans där västra Skåne har en bra tillväxt medan det för nordöstra Skåne finns samma stagnationsproblem som i Blekinge. Åtgärder som stärker denna obalans bör inte ske.

En nedläggning av Karpalunds sockerbruk skulle innebära för regionen sysselsättningsmässigt stora problem eftersom ett flertal industrier jämte ett regemente är nedläggningshotade.

Inte bara regionalpolitiska utan även jordbrukspolitiska och miljömässiga skäl talar för att behålla sockerproduktionen i vår region. I Karpalunds upptagningsområde, som omfattar nordöstra Skåne samt västra Blekinge, finns mycket goda betingelser för produktion av sockerbetor, som är en arbetskrävande gröda.

Sockerbetsodlingen är ytterst värdefull som gröda i Kristianstadsregionen främst med hänsyn till jordmänen, bevattningsmöjligheterna och övriga betingelser bl.a. då animalieproduktionen.

Stora insatser görs från många håll för att minska kväveläckagen till Hanöbukten. Betodlingen är på grund av sockerbetornas stora kväveupptagningsförmåga en viktig odlingsprodukt för lantbruket i bygden.

Ytterligare skäl för att behålla såväl sockerproduktionen vid Karpalunds sockerbruk som betodlingen i nordöstra Skåne och västra Blekinge är att det vid Karpalund finns ett effektivt reningsverk, vilket saknas vid en del andra bruk. Även det goda resultat Karpalunds sockerbruk och odlarna redovisat år efter år bör tas med vid en samlad bedömning av bruksstrukturen. Karpalunds sockerbruk ligger i topp resultatmässigt bland sockerbruken och några extra stimulanser har inte behövts till odlarna eftersom odlingsintresset inom distriktet är stort.

En ändring av bruksstrukturen innebär en mycket hård belastning på

vägnät och miljö på grund av att betorna måste transporteras till kvarvarande bruk. Vid nedläggning av Karpalund kommer enligt beräkningar ca. 7 200 lastbilstransporter av betor och 1 200 transporter av foder att belastas på vägarna.

Jag ser det som mycket angeläget att en allsidig utredning genomförs beträffande bruksstrukturen samt betodlingen innan nedläggning sker av något bruk.

Ett förslag i bruksfrågan får inte ensidigt styras utifrån företagsekonomiska intressen utan stor hänsyn måste tas till allmänna/samhälleliga motiv, som sockerbrukens och odlingens betydelse för regionen, sysselsättningen, miljön etc.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utredning av sockerbrukens framtida struktur.

Stockholm den 9 maj 1989

Börje Nilsson (s)